

Gardermoregionen

interkommunalt politisk råd

Hurdal, 28. februar 2020

NTP 2022–2033

Innspill til Viken fra Gardermoregionen

Gardermoregionen interkommunale politiske råd er et samarbeidsorgan mellom 6 kommuner på Øvre Romerike og Viken fylkeskommune. De 6 kommunene er Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Formålet til Gardermoregionen er bl.a. å gjennomføre en helhetlig, langsiktig planlegging basert på regionens fortrinn, styrke næringslivet, tilrettelegge for og samordne tilbudet av offentlige tjenester, etablere en forståelse for regionens utfordringer og styrke Gardermoregionens omdømme.

Gardermoregionen interkommunale politiske råd (heretter Gardermoregionen) ønsker med dette å svare ut Viken fylkeskommunes invitasjon til innspill til NTP på vegne av medlemskommunene. Viken fylkeskommune ønsker begrunnede innspill på statlige transportløsninger som kan bidra til fylkeskommunens og kommunenes felles innsats for å:

- Fremme en miljø- og klimavennlig utvikling med lavt forbruk av ressurser
- Ivareta bosetting, næringsutvikling og bærekraftige distrikter
- Realisere målsettinger om by- og tettstedsutvikling med redusert behov for transport

Gardermoregionen ber Viken spille inn 5 større samferdselsprosjekter som er svært viktige for vår region, i NTP-prosessen. De fire prosjektene er kapasitetsøkende tiltak på Hovedbanen og Kongsvingerbanen, ny E16 mellom Kongsvinger og E6 i Ullensaker og ny E6-kryss (kryss V23) ved Gardermoen næringspark/Jessheim nord. Prosjektene henger på mange måter sammen siden de alle i sum vil bidra til å styrke vekstgrunnlaget i Gardermoregionen og i Kongsvingerregionen. Vekst på Romerike, Kongsvingerregionen, på Hadeland og i Innlandet var en av hovedbegrunnelsene for lokaliseringen av hovedflyplassen på Gardermoen. Alle disse samferdselsprosjektene er av stor betydning for hele denne delen av Norge.

Hovedbanen

Det pågår et KVVU-arbeid for Hovedbanen nord i Jernbanedirektoratet. Dette arbeidet blir ikke slutført i tide til at det kan legges til grunn for neste NTP. Gardermoregionen mener at det er helt avgjørende at hovedbanen og de kapasitetsutfordringene en enkeltsporet bane medfører i Norges sterkeste vekstområde, likevel må prioriteres med tiltak på strekningen mellom Lillestrøm og Jessheim.

Det foreligger flere rapporter, inkludert en forenklet KVVU (Kapasitetsøkende tiltak på Hovedbanen mellom og Eidsvoll) fra 2016, og andre utredninger for strekningen som omhandler strekningsvise tiltak. Den ensidige satsingen på IC har bidratt til at byer og store

tettsteder nær Oslo har kommet i skyggen av byer lenger unna Oslo. Politisk har det vært viktigere å få reisende langt unna Oslo raskere fram enn de som i dag bor i normal pendleravstand. IC-satsingen har liten betydning for mange av kommunene på Øvre Romerike. Vi ser nå at IC-satsingen blir mye dyrere enn først antatt. I praksis betyr dette at man har valgt å sluse store investeringer inn i prosjekter som kommer færre til gode i stedet for mindre investeringer som kommer mange til gode. Hovedbanen har vært erklært overbelastet i flere år nå, og er en dimensjonerende flaskehals for videre satsing for gods på bane. Persontogene er fulle i rush i begge retninger mellom Jessheim og Oslo. Vi mener det bør prioriteres å gjøre «mindre» tiltak på de gamle linjene rundt Oslo som vil gi mange et bedre kollektivtilbud, og ikke minst en mulighet for mer gods på bane, i påvente av en avklaring rundt IC-utbyggingen.

Jessheim er Norges raskest voksende by og er regionsenter for Øvre Romerike. Ullensaker kommune hadde en befolkningsvekst på 4,5 % i 2018, og det aller meste av denne veksten kom i byen Jessheim. Det er også sterk vekst i de øvrige kommunene i Gardermoregionen, spesielt i Eidsvoll og Nannestad. Kommunene i regionen er i stor grad lojale mot statlige- og regionale føringer om utvikling nær kollektivknutepunktene. Transportbehovet mot Oslo er akutt. Det er fullt på toget og det er fullt på E6 der det i morgenrushet nå er kø fra Kløfta. Et bedre togtilbud er nødvendig for å dreie transporten fra veg til skinner.

Gardermoregionen er landets suverent raskest voksende region med Oslo lufthavn og Gardermoen næringspark som kraftsentrum. Innpendlingen til regionen er derfor stor og infrastrukturen må dimensjoneres deretter med gode tverrforbindelser, robuste kryssløsninger og tilstrekkelig kapasitet for tog.

Kongsvingerbanen

Samtidig med Jernbanedirektoratets arbeid med en KVVU for Hovedbanen arbeider direktoratet også med en KVVU for Kongsvingerbanen. Det ligger i oppdraget til disse to arbeidene at de skal sees i sammenheng, og en mulig sammenbinding av banene skal vurderes. Dette vil være et viktig grep for å få mer gods over på bane. Hovedbanen og Kongsvingerbanen er i dag to av de viktigste strekningene for transport av gods på bane, men begge har store kapasitetsutfordringer. Toglinjene er overbelastet og enkeltsporet.

Ny E16

Nye Veier AS har i 2019 fått overført prosjektet ny E16 mellom Kongsvinger og E6 i Ullensaker fra Statens vegvesen. De fire berørte kommunene (Kongsvinger, Sør-Odal, Nes og Ullensaker) har inngått et interkommunalt plansamarbeid som skal munne ut i kommunedelplaner som sikrer helheten og gjennomførbarheten i prosjektet. Kommunedelplanene som blant annet skal avklare valg av trasé. Planene skal vedtas av de berørte kommunene sommeren/høsten 2021. Dette prosjektet vil styrke en felles bo- og arbeidsmarkedsregion gjennom raskere transport mellom Kongsvingerregionen/Värmlands län, Øvre Romerike og Innlandet. Tiltaket kan bidra til å redusere transportbehovet inn mot Oslo, og det vil være et vesentlig bidrag til bedre trafikkflyt i regionen blant annet ved å avlaste fv. 174 for gjennomgangstrafikk. Tiltaket er også viktig for å effektivisere og trafiksikre øst-vestforbindelsen fra riksgrensen i vest og Hadeland i øst.

Nytt E6-kryss – Jessheim nord (V23)/Gardermoen næringspark

Statens vegvesen fikk høsten 2017 i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å se på løsninger som åpner for arealutvikling i Gardermoen næringspark (GNP) samtidig som veg- og trafikkhensyn ivaretas. Rapporten (Grunnlagsdokument E6 Gardermoen næringspark) som er resultatet av dette arbeidet skal danne grunnlag for prioritering av tiltak i NTP 2022-2033. Fylkestinget i Akershus har støttet Gardermoregionen og Ullensaker kommune i dette arbeidet.

Utviklingen av GNP er en ønsket konsekvens av lokaliseringen av hovedflyplassen, som blant annet skulle gi viktige bidrag til næringsliv og næringsutvikling på Romerike og i Innlandet. GNP er en «regional» næringspark som skal bidra med arbeidsplasser til hele regionen, og den er et regionalt satsingsområde i regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus. Nytt kryss på Jessheim Nord er en sentral rammefaktor for at GNP skal utvikles i tråd med lokale, regionale og nasjonale intensjoner.

Fv. 120

Ved utbygging av ny hovedflyplass på Gardermoen ble det utarbeidet flere kommunedelplaner for opprusting av fv. 120 mellom Gardermoen og Lillestrøm. Forespeilet trafikkvekst stemmer godt med dagens trafikkbilde. Det gjenstår å gjennomføre tiltak for fremkommelighet gjennom Skedsmokorset og omlegging av veien utenom tettstedet Ask, hvor førstnevnte er overmoden for avbøtende tiltak. Uten nødvendige tiltak tilbyr ikke fv. 120 tilstrekkelig avlastning av E6. Den fungerer heller ikke som en hensiktsmessig omkjøringsvei ved ulykker. Fv. 120 er viktig for kommunene sør-vest for Gardermoen både som kollektivtrasé og veiforbindelse med Nedre Romerike og hovedstaden i den ene retningen og området som har høyest arbeidsplassvekst i regionen, OSL-Gardermoen Næringspark-Jessheim motsatt vei. Fv. 120 har potensial for å tilby alternativ rute mellom flyplassen og Nedre Romerike jamfør nasjonale målsetninger om omkjøringsvei for alle. I forbindelse med utvidelse av hovedflyplassen må nødvendige oppgraderinger langs fv. 120 prioriteres.

I tillegg til tiltakene over, ønsker Gardermoregionen å signalisere et behov for ny av- og påkjøring på E6 mellom Dal og Sundsbykrysset. Dette for å avlaste den gamle Trondheimsvegen som nå er svært trafikkert – i et område i vekst.

Vennlig hilsen

Paul Johan Moltzau
styreleder
Gardermoregionen interkommunalt politisk råd

ordfører
Hurdal kommune
e-post: Paul.Johan.Moltzau2@hurdal.kommune.no